

OSCAR WILDE

La importancia de no hacer nada

REY LEAR, 2010. TRADUCCIÓN DE LORENZO F. DÍAZ

► En 1890, cuando ya goza de una brillante carrera, **Oscar Wilde** publica la primera parte de su ensayo *El crítico como artista*, que titula *La importancia de no hacer nada*. Con un lenguaje desenfadado y mordaz, propone que la labor del crítico es más meritoria que la del artista y aprovecha para escandalizar a la sociedad de su época con provocaciones y epigramas. Establece que la diferencia entre periodismo y literatura radica en que «el periodismo es ilegible y la literatura no se lee» y afirma que el público inglés «se siente más a gusto cuando le habla un mediocre».

MIGUEL DELIBES

Viejas historias y cuentos completos

MENOS CUARTO, COL. RELOJ DE ARENA, 2010. TERCERA EDICIÓN

► Por primera vez se recoge en un volumen toda la narrativa breve de **Miguel Delibes**, sus cuentos, historias y novelas cortas. Algunos de ellos están en el origen de las más importantes novelas del autor. La vinculación con los animales y la naturaleza, la soledad, el dolor, la codicia, el desamparo y la orfandad, son algunos de sus temas recurrentes. **Gustavo Martín Garzo** desvela en el prólogo el tema secreto de toda la obra de Delibes y afirma que varios de estos relatos son obras maestras de la alusión y la sugerencia.

EL SUEÑO DE WHITMAN

José Luis Ferris

FUNDACIÓN JOSÉ MANUEL LARA, 2010. PREMIO MÁLAGA DE NOVELA 2009

► Un ultraje cometido en Larache a comienzos de la Guerra Civil es la clave de esta novela con la que el escritor alicantino, **José Luis Ferris**, ganó el Premio Málaga de Novela 2009. La recuperación de la memoria histórica mueve los hilos de *El sueño de Whitman*, la historia de una búsqueda, la que emprende una mujer que necesita reconstruir su propia vida, desenterrar y enterrar a los muertos de su pasado. Pero es también la búsqueda de la memoria colectiva, la de una parte de la historia de España que se mantuvo oculta durante más de medio siglo.

ANNEMARIE SCHWARZENBACH

Ver a una mujer

MINÚSCULA, 2010. TRADUCCIÓN DE MARÍA ESPERANZA ROMERO

► En el lujoso hotel de Saint Moritz, mientras las sombras alargadas del atardecer caen sobre los campos nevados, entre el gentío del bar y las notas de jazz, se cruzan las miradas de dos mujeres. De ese instante surge una pasión fascinadora que la protagonista relata con sensibilidad extrema en estas páginas tempranas que **Schwarzenbach** escribió cuando contaba veintiún años. Descubierta recientemente en el Archivo Suizo de Literatura, presenta, con la fuerza propia de las imágenes de esta viajera incansable, el único texto ubicado en su país natal.

El viatge i el deliri com univers creatiu és el que ofereix W.G. Sebald en «Vértigo», quatre narracions entre el relat, l'assaig, la investigació literària, el dietari, la història novel·lada o la biografia amb què l'autor eleva la coincidència a la categoria de causa o de conseqüència.

Literatura del deliri

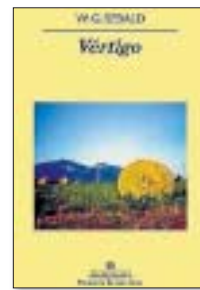
Novel·la

POR PERE CALONGE

■ Un dels atractius indiscutibles de les obres de **Sebald** és la incitació constant: la de la literatura que mai no acaba en ella mateixa, sinó que s'expandeix teixint connexions amb referents diversos. El saber literari de l'autor, doncs, no es tradueix en exhibicionisme o en indigestió per excés de dades erudites, sinó en la capacitat de portar el lector a indagar en altres mons fora del llibre que està llegint. En un segon plànol hi ha, també, la qüestió formal: l'híbrid textual que conforma sempre les seues obres, inclassificables des del punt de vista del gènere. En *Vértigo*, per exemple, l'aparença externa pot remetre a un recull de quatre narracions; però, la realitat és que en la prosa hipnòtica de l'autor alemany es combinen —de manera natural i sense límits precisos— el relat de viatge, l'assaig, la investigació literària, el dietari, la història novel·lada o la biografia. Això, i la dis-

solució constant de la frontera entre realitat i ficció, la tendència essencial a la digressió, i la bellesa de la prosa, en són els trets més distintius i recurrents.

El viatge torna a ser el fil conductor en *Vértigo*; i ens hi trobem novament amb aquella col·lecció d'imatges —fotografies, dibuixos, retalls de premsa, factures de restaurant, etc.— disseminades al llarg del text, a manera de relíquies recollides en la ruta per a evidenciar la veracitat d'allò que se'ns està contant. El narrador, una mena d'alter ego de l'autor, és un viatger en el doble sentit de la paraula —el físic i l'interior— que es mou sota el signe del deliri. El deliri consistent a elevar la coincidència a la categoria de causa o de conseqüència; més encara, a connectar successos independents i allunyats, i situar-los en una mateixa seqüència lògica: «Estuve sentado en una mesa próxima a la puerta abierta de la terraza, con papeles y apuntes extendidos a mi alrededor, haciendo líneas de conexión entre sucesos que distaban mucho entre sí y que a mí me parecían formar parte del mismo orden». La recurrència para-

W.G. SEBALD

Vértigo

► Traducció de Carmen Gómez García
ANAGRAMA, BARCELONA, 2010.

noica de situacions que cal interpretar; el deliri, doncs, com un univers creatiu.

Sebald alterna el punt de vista narratiu dels textos que conformen l'obra. Així, el primer relat refereix part de la biografia d'un escriptor —ocult sota el seu vertader nom— conegut, entre altres coses, per ser un gran viatger. El segon, porta el narrador de Viena a diversos llocs del nord d'Itàlia —un país molt present

en tot el llibre. Un tercer narra breument l'estada de **Kafka** en alguns dels llocs que han estat protagonistes del relat anterior— reinterpretat, així, com la narració del procés d'investigació per escriure aquest. I un quart i últim relat, que explica el viatge del narrador al seu poble natal, referit amb un lacònic W., però que la solapa identifica com Wertach (Alemanya).

El viatge i el deliri convoquen tant personatges anònims com històrics. Aquesta és, potser, la causa que es trobe **Lluís II de Baviera** al Gran Canal de Venècia. O l'explicació de les trobades casuals —però reiterades— amb dos joves a cada ciutat que recorre, que semblen seguir-lo i vigilar-lo des de la distància. O del fet que els efectes de la memòria es traduïsquen sovint en imatges quasi al·lucinatòries que, des del passat, se superposen a les del present quan passa per alguna zona que ha estat escenari de l'esdeveniment rememorat. O que se succeeixen les escenes en què el narrador sembla perdre el contacte amb la realitat durant un temps indeterminat. Coincidències, deliris, al·lucinacions: com els dos joves bessons que puguen amb els seus pares a un autobús que va camí de Riva, i que són *exactes* —com intenta explicar-los infructuosament— a Kafka de jove. Un Kafka que, casualment, va passar tres setmanes de 1913 a un sanatori hidroteràpic d'aquella mateixa ciutat. Com la visita a Klosterneuburg per tal de trobar-se amb el poeta esquizofrènic **Ernst Herbeck**; un relat que ens remet a la seua obsessió per **Robert Walser**, però que també ens porta inevitablement a relacionar-lo amb allò que sobre Walser va escriure **Vila-Matas** —uns anys després— en *Doctor Pasavento*.

Des de l'exili interior

Un «petit univers» dedicat a l'ordre i la mesura que invita al lector a gaudir del moment des de l'assumpció de la consciència.

Poesia

POR J. RICART

■ Després de huit poemaris i altres tants de prosa, ens arriba amb una mica de retard l'última obra de **Joan Bta. Campos** (Castelló, 1961) *Jardí clos*, un llibre complet i rodó basat en la idea materialitzada en imatge d'aquest espai íntim i privilegiat des d'on observar la vida. Malgrat els seus antics antecedents que podem rastrejar ja en l'hortus clusus horacià,

o en l'exquisida tradició arabigo-andalusí (posem per cas l'obra del setabí, **Ibn Khafaja**), l'originalitat, i per ende, el seu valor rau en l'actualització del motiu i en obrir els seus límits cap a l'exterior, como ocorre a les seues darres pàgines.

Per aquells que han resseguit la llarga trajectòria de Campos, coincidiran en la progressiva evolució dels primers lliuraments que demostraven la fascinació esteticista per l'orient (*Istanbul Quadern de l'Índia o Pavelló d'Orient*) que a poc a poc ha anat depurant-se i defugint de la metàfora gratuïta i de la lluentor del vers, en benefici d'una poesia deliberadament accessible a l'abast de qui vulga assaborir-la. Joan Bta. Campos no escriu des de la *torre d'avori* des d'una atalaya artificial, coronada només de delicada poesia; sinó que ens parla a cau d'orella des d'una arcàdia domesticada i do-

mèstica amb contacte directe amb la natura (ja siga per la flora o la fauna) a recer de les inclemències del pas del temps i de la vida quotidiana; fins i tot, intentant aplicant alguns principis de la filosofia zen, com els que trobem al decàleg de *Viure exiliat del món. Descobrir la bellesa que atresoren les coses petites*.

Des d'un punt de vista tècnic, l'autor ha dissenyat el seu jardí privat en quatre parts ben diferenciades: a la primera ens parla des del seu interior (*I si aquest mur que em mira/ només fóra un espill?*). La segona part en prosa poètica ofereix una subtil mirada cap a l'exterior, per poder parlar dels altres problemes que hi ha més enllà de la tanca. A *Resistències* dirigeix la seua veu per parlar de les amenaces que la vida extramurs ens espera, com el pas del temps, la solitud o la malaltia. Finalment a l'última sèrie ens invita a eixir de la comoditat d'aquest exili interior i passejar-nos pels paratges grisos de la «ciutat rere la boira».

Aquest jardí és un «petit univers» «aquest espai reclus (...) dedica(t) a l'ordre i la mesura» un viatge cap a l'interior i una meditació que in-

JOAN BTA. CAMPOS

Jardí clos

► Premi Poesia Manel Garcia Grau 2008
PERIFÈRIC POESIA. CATARROJA, 2009

vita el lector a traspasar les fronteres personals de la por, i a gaudir del moment des de l'assumpció de la consciència. No debades aquest recull de forma meritòria ha encetat el guardó que porta el nom del recent desaparegut **Manel Garcia Grau** (també poeta castellonenc) —del qual podem llegir una deliciosa elegia— i que des d'ací li desitgem una llarga trajectòria.